

Kmetovalcem prevaljske-dravegradskega in slovenjgraškega okraja, ki gradijo in popravljajo svinjake in druga gospodarska poslopja! Doznava se, da gradijo mnogi kmetovalci v omenjenih okrajih svinjake, vendar jih gradijo mnogi nesmotrno, nepravilno in za zdravje in razvoj živali slabo in škodljivo. Napako, ki jo napravimo pri takih zgradbah, je le težko ali sploh nemogoče popraviti! Vabimo radi tega vse prizadete kmetovalce, ki gradijo in hočejo graditi, da to sporoče z dopisnico na naslov kmetijskega referenta v Slovenjgradu. Le-ta bo dal zdaj brezplačno vsa navodila in to stvarne smernice pismeno, ako bodo na razpolago tudi krediti za potovanja, si bo na licu mesta ogledal vse okoliščine in delo gradnje ter bo napravil po možnosti tudi potrebni načrt.

*

Električno omrežje preko cele Evrope.

Zadnje dni se je vršila v Berlinu konferenca, na kateri so bili zastopani znanstveniki vseh evropskih držav in ki so se bavili z vprašanjem: **Kako združiti električne sile posameznih držav v Evropi v skupno centralo?** Ob tej priliki je razgrnil pred zborovalci generalni ravnatelj dr. Oliven načrt evropskega težko-močnega omrežja, ki bi naj bilo razpeljano na izredne daljave po vseh državah Evrope. Njegov velikopotezni načrt je bil odobren z velikim navdušenjem.

Dr. Oliven je obravnaval vprašanje Zveze vseh evropskih držav potom skupnega težko močnega omrežja, da bi bila na ta način omogočena izmenjava ter porazdelitev električne energije. Med prednostmi načrta je podčrtal govornik predvsem boljše izrabo že obstoječih električnih central, ustvaritev novih naprav in napeljavo elektrike v najbolj oddaljene kraje. Težkoče, ki bi se upirale temu velikemu načrtu, bi

bilo mogoče po mnenju dr. Olivena odstraniti in premagati. Baš sedaj je napočil čas, ko si moramo biti na jasnem, da je ta izmenjava in izenačenje električne energije eno najvažnejših vprašanj za celo Evropo. Ravno sedaj se je treba pečati s tem načrtom, ker sicer se ne bo ozirala gradba posameznih pokrajinskih omrežij na skupno bodoče evropsko omrežje.

Po tem predlogu za evropsko težko-močno omrežje, ki bi naj spajalo z visoko napetimi napeljavami najbolj oddaljene pokrajine Evrope, bi naj vodila ena linija iz Skandinavije preko Alp in proti Italiji, druga iz Calaisa ob morju med Francijo ter Anglijo v Lisabono na Portugalskem in tretja iz Varšave na Poljskem proti Balkanu. Od vzhoda proti zapadu bi naj bila zgrajena ena linija iz Poljske v Pariz, druga iz Rostova ob reki Don v južni Rusiji preko Avstrije in Švice v Lyon na Francoskem. Celotno evropsko omrežje bi naj obsegalo 10.000 km. — Električna energija bi se naj pošiljala po tem omrežju v obliki vrtečega toka od 380 do 400 tisoč Voltov.

Dr. Oliven je preračunal stroške za celo evropsko omrežje na 1,5 milijarde mark. K tej svoti bi bilo treba prišteti stroške za 25 postaj in 20 postaj za spremenjavo toka, da bi dosegli vsi stroški 2 milijardi mark, katere bi bilo mogoče zbrati z evropskim posojilom. Izvršitev tega načrta bi rabila 8 do 10 let. Ob koncu teh velevažnih ter zanimivih izvajanj je dr. Oliven posebno povdarjal, da mora priti pobuda za udeležitev evropskega električnega načrta ravno od teh svetovnih posvetovanj v Berlinu.

AL. MAV, REQUIEM za en glas z orgljami Din 16.— Gotovo bo posameznim organistom zelo dobrodošel ta novi, zelo melodiozen requiem, ki je obenem tudi naše domače delo! Priporočamo za naročilo pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

BLAGOSLOVNE PESMI »Jezus, blagoslovi nas«, zbral g. Spindler za ljudsko petje, se še dobijo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena partituri samo Din 5.—

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na trg v soboto, dne 28. junija so pripeljali špeharji 22 voz z 29 komadi zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo do 15 do 28 Din, špeh 17 do 19 Din. Stari krompir 0.50 do 1, novi 2.50 do 3, italjanski 5 Din. Čebula 2.50, zeljna glava 1 do 5, 1 kumarca 1 do 6 Din. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 1.50 do 2, oves 1.50, koruza 1.75 do 2, ajda 1.75, proso 2, fižol 2.50 do 3, grah 4 Din. Kokoš 30 na 50, piščanci 25 do 40, raca 20 do 45, gos 35 do 70 Din. Seno 60 do 65, slama 40 do 50 Din. Črešnje 3 do 4 Din. Česen 16 Din. Suhe slive 10 do 14 Din. Mleko 2 do 3, smotana 12 do 14 in surovo maslo 36 Din. Jajca 0.55 do 1, med 14 do 16 Din.

Mariborski živinjski sejem. Prignanih je bilo 18 konj, 15 bikov, 96 volov, 313 krav in 23 telet, skupaj 464 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu, dne 24. junija so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8 do 9 Din; poldebeli od 7 do 7.50 Din; plemenski voli od 6.50 do 7 Din; biki za klanje od 7.25 do 9 Din; klavne krave debele od 7 do 8 Din; plemenske krave od 6 do 7 Din; krave za klobasarje od 5.25 do 5.75 Din; mozne krave od 5.50 do 7 Din; breje krave od 5.50 do 7 Din; mlada živina od 7 do 9 Din; teleta od 10 do 12 Din. Prodanih je bilo 241 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 27. junija 1930 je bilo pripeljanih 170 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od 200 do 220 Din; 7 do 9 tednov stari od 270 do 300 Din; 3 do 4 mesece stari od 350 do 400 Din; 5 do 7 mesecev stari 480 do 500 Din; 8 do 10 mesecev stari 850 do 850 Din; eno leto stari od 1100 do 1200 Din. 1 kg žive teže od Din 11 do 13; 1 kg mrtve teže od Din 16 do 18.50. Prodanih je bilo 14 komadov.

Mesne cene v Mariboru dne 24. junija so bile sledeče: volovsko meso I. vrste k kg od 18 do 20 Din; volovsko meso II. vrste od 14 do 18 Din; meso od bikov, krav in telc od 10 do 12 Din; telečje meso I. vrste od 20 do 25 Din; telečje meso II. vrste 16 do 18 Din; svinjsko meso sveže 15 do 28 Din.

NAJDENČEK JOKEC, zelo lepa knjiga za otroke z več sto slikami. Stane broš. 26 Din in vez 36 Din ter se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 8.

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Zdajci dvigne grof Tatenbah glavo in njegov pogled se upre v odkriti, pošteni obraz soproge. V njegovi duši se je očitno začel boj dobrega angela s hudobnim.

»Ana,« reče mirno ter jo prime za obe roki, »moja Ana, ti si res moj angel varuh, kako te spoštujem! Gotovo, ti si žena, o kateri se pravi: Dobra žena je desna roka svojega moža. Draga Ana, tvoje besede ne ostanejo brez vtisa. Še ta poljub, ti duša moje duše, potem me pusti samega, kajti grof Tatenbah hoče napraviti red v svoji hiši.«

»Če hočeš to storiti, moj soprog,« reče grofica ter ga ljubko pogleda, »moraš, moj Erazem, predvsem zaupati svoji soprogi kot svoji drugi duši. Ti ji moraš vse razkriti, ti ne smeš imeti nobene tajnosti pred svojo Ano Terezijo.«

In lepa gospa je pri teh besedah položila roko

na grofovo ramo, mu pogledala srčno v oči ter rekla s prosečim, nežnim glasom:

»Erazem, od tvoje zadnje bolezni je tvoje ravnanje zagonetno. Tvoj pogled je nestalen, tvoje vedenje nemirno; zdi se mi, da si v svojem srcu razdvojen. Kar skleneš danes, zavržeš jutri. Ivan, ti si omahljiv v svojih mislih in svojih dejanjih.«

»Mogoče,« odvrne grof, a se ne upa pogledati svoji soprogi v oči, »dogodki današnjih dni prinašajo marsikaj s seboj ter zahtevajo od državnika tako različne stvari, da človek večkrat dvomi, česa bi se oprijel, da bi bilo prav.«

»Ne, ne,« vzklikne grofica, »to se presplošne besede, ki niso navadne v višji politiki, v kateri rabite take izraze, da prikrijete svoj pravi namen. Velike načrte ima v svoji duši, toda on noče, da bi zvedeli njegovi svojci, kaj namerava, ker bi se mogoče ustrašili, če bi zvedeli, kako velike, a tudi nevarne načrte ima. Ali ni tako, moj Ivan?«

Grof je pogledal svoji soprogi v rosne oči: njegov pogled je kazal neodločnost. Ni vedel, ali bi v tem trenutku govoril ali pa bi svoje načrte za sedaj še prikril pred najzvestejšo dušo, ki jo

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. v. 10.502

Telefon Interurb. št. 2112

NAŠA DRUŠTVA

Izobraževalno društvo v Krčevini pri Mačboru priredi v nedeljo, dne 6. julija ob štiri popoldne v društveni dvorani nabožno gledališko predstavo »Sv. Alojzij« v treh dejanjih. Igra med odmori godba Katoliške omladine.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 6. julija praznuje tukajšnja mladeniška in dekliška Marijina družba 25-letnico svojega obstoja in ob tej priliki bo mladinski tabor za velikonedeljsko dekanijo in tudi druge obsejne župnije pod vodstvom škofijskega voditelja mil. g. kanonika Fr. Časl. Začetek ob 10. uri. Popoldne po večernicah pa je v Društvenem domu akademija z govori, deklamacijami, petjem in igra »Otrok Srca Jezusovega«. Blagoslovila se bo ta dan tudi nova jubelna zastava dekliške Marijine družbe. Marijine družbenice in družbeniki ste vabljeni od vseh krajev v obilnem številu!

Sv. Dolfenk pri Središču. Dne 15. junija tega leta na Trojičko nedeljo je naša dekliška Marijina družba razvila nov krasno izdelan prapor. Isti dan se je vršila slovesna blagoslovitev praporja, sprejem novih članic in posvetitev cele Marijine družbe presv. Srcu Jezusovemu. Vse slovesne obrede je izvršil č. g. Pavel Živornik, profesor iz Maribora. Cela Marijina družba se je najpristrčneje zahvaljuje vsem darovalcem za novo zastavo. — Na Telovo je naše Katoliško prosvetno društvo priredilo skioptično predavanje s pomočjo lepih slik francoskih mest in znanih božjih poti, kakor: Lurd in Pariz, kakor tudi o Devici Orleanski. Slike je v lepem obsegu razložil g. dr. Janžekovič, kaplan pri sv. Miklavžu, ki je te kraje sam posetil. G. dr. Janžekovič najlepša zahvala za razlago, udeležencem pa za obisk.

Sv. Križ na Slatini. Tukajšnja dekliška zveza priredi proslavo dne 6. julija tega leta č. g. Silvinu Sardenku. Na sporedu so zelo krasne točke. Otroci bodo deklamirali njegove pesmi. Fantje in dekleta bodo igrali njegove prisorčke. G. Marija Štupca, voditeljica Dekliških zvez, bo živo naslikala njegovo življenje in delovanje. Vstopnine ne bo nič. Mladina izkaži se, nudil se ti bo lep užitek, ne bo ti žal. —

Citajte „Slov. Gospodarja“!

**Zopet nov zvezek
Karl Mayevih spisov**

izšel

nampeč

II.

zvezek

PO DROŽEM KURDISTANU

z vsebino: V iči - iz ječe
mlavo Amadije. Cena 13 Din.

Naroča se pri

Grilovi knjigarni, Maribor

DOPISI

Remšnik. Veliko presenečenje nam je napravila v nedeljo, dne 15. in 22. junija, naša šolska nadebudna mladina s prireditvijo: Bratovska ljubezen, Kaznovani šaljivec, deklamacije in Sirota Jerica. Predstave so bile obakrat jako dobro obiskane. Naši mali igralci so napravili na vse obiskovalce globok vtis. Čast našemu učiteljstvu ki nam je priredilo tako lepo poučno zabavo.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo, dne 29. junija tega leta smo izročili v naročje matere zemlje telesne ostanke g. Ivana Finžgerja, gostilničarja in posestnika pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Velika množica ljudstva od blizu in daleč ga je spremljala na njegovih zadnji poti, znamenje, da so ga spoštovali in ljubili. Dočakal je izredno starost 83 let. Svoje dolgo življenje je izpolnil z delom in molitvijo. Ni bil samo skrben gospodar in dober oče svoji družini, ampak zavedal se je, da ne samo »kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.« Bil je z drugimi vrhlini Šentlovrenčani desna roka žal prerano umrlega nekdanjega našega g. župnika Ozmeča, ko je ta snoval verske, prosvetne in gospodarske organizacije: posojilnico, biskopijsko zadrugo, strojno zadrugo, kmetijsko podružnico, mlekarno itd. Rad je rajni g. Finžger sodeloval in pomagal ter žrtvoval v tistih časih, ko se je na teh poljih ledina orala, ko je bilo veliko ovir in nasprotovanja, nezaupanja, uspehi še v daljavi. — Čast možem, ki se ničesar niso ustrašili in vztrajali! Vrh tega je bil 35 let cerkveni ključar in skrbel za lepoto hiše božje, katero je rad obiskoval. Njegovi očitelji najiskrenejše sožalje. Vrlemu možu ohranimo časten spomin, božje Srce, na katerega praznik se je preselil v večno domovino, mu bodi plačnik ter mu podeli po trudapolnem življenju večni mir in pokoj!

Stojanci pri Ptuj. V sredo, dne 25. junija je začelo okoli četrte ure popoldan nad vasjo Stojanci grozovito bliskati in gmeti, a dežja ni bilo izdatnega. Strela je udarila v novo hišo kmeta Jožefa Kostanjevec, ravno ko so bili domači pri južni zbrani okoli mize. Vsi so omamljeni popadali po tleh, a so se polagoma zopet zavedli. Le starejši sin se dalje časa ni hotel prebuditi, zavedel se je še le, ko so ga sosedi zanesli na zrak in ga položili na zemljo. Ker je hiša nova in z opeko

krita, je strela ni užgala. Ko je drugi dan prišel v šolo osemletni sin, se mu je še poznal prestani strah prejšnjega dne. Na vprašanje, kaj mu je, je odgovoril: Slabo mi je, ker sem bil včeraj mrtev. —

Celje. Dne 7. julija ob 8. uri dopoldne vrše absolventi orglarske šole v prostoru glasbene matice javni izpit pod vodstvom komisarja preč. gosp. Juraka, ravnatelja šole in učiteljskega zbora. Izpit je združen s produkcijo. Ker bo spored zelo zanimiv, opozarjamo prijatelje cerkvene glasbe, posebno gosposke organiste, da prisostvujejo izpitu in produkciji. Završne izpite polagajo absolventi orglarske šole: Gorenšek S., Hajnčič M., Juretič F., Korpar C., Skok J., Matusa Fr., Potočnik L., Pinter A. in Ulaga G.

Pištanj. Kakor že zadnjič omenjeno, se vrši blagoslovitev našega novega gas. orodja v nedeljo, dne 13. julija tega leta v Pištanju.

Sv. Peter v Sav. dolini. Dne 30. junija je pretresla zgodaj zjutraj celo občino Sv. Peter v Sav. dolini pretužna vest, da je nagloma od srčne kapi zalet mirno v Gospodu zaspal naš obče priljubljeni župan, načelnik krajevnega šolskega odbora, odbornik Hranilnice in posojilnice Jernej Novak, posestnik v Podlogu. Načeloval je občini Sv. Peter v Sav. dolini od 5. julija 1920 dalje in sicer eno leto kot gerent in devet let kot župan. V sled svojega nesebičnega, blagega in dobrotljivega, vsestransko pravičnega značaja je bil v občini zelo priljubljen in bil gotovo še mnogo let županoval, če bi ga božja previdnost ne bila poklicala tako nepričakovano k sebi. V nedeljo, dne 29. junija, na god sv. Petra in Pavla je še prisostvoval kot župan z občinskimi odborom procesiji s sv. Rešnjim Telesom in se udeležil tudi še popoldanske službe božje. Značilno je in se občinski odborniki še spominjajo, ko je ob sklepu zadnje občinske seje rekel, da najbrž zadnjikrat predseduje občinski seji. Rojen je bil 18. avgusta 1870, torej ni dosegel starosti 60 let. Poročen je bil z Jozefo, rojeno Sedminak, s katero je živel v najlepši zastopnosti, zato žaluje blaga žena z 11 otroci ob preranem grobu skrbnega moža in očeta. Mi pa, ki smo poznali njegov blagi značaj, mu kličemo: Spavaj mirno v Bogu, saj križ nam sveti govori, da kmalu vid'no se nad zvezdami!

Spodnja Polskava. Dne 22. junija tega leta se je vršil na Spodnji Polskavi v dvorani g. Siherla javni sestanek vseh občanov radi proglasitve Spodnje Polskave za trg. Pripomniti moramo, da je bil ta sestanek s strani Polskavčanov zelo slabo obiskan, dasiravno je bil posebno za nje največjega pomena. Govo-

»Nikdar,« poseže vmes grofica, razburjena, »o pravični Bog, torej je res, kar se mi je namigavalo in česar nisem hotela verjeti, torej je le res, da je grof Tatenbah, visokonadarjeni služabnik svojega vladarja, zaveznik upornikov ter da mu hoče postati nezvest.«

»Zakaj verolomen,« reče grof, »gre za to, kako se stvar imenuje. Ogrski magnatje samo hočejo dobiti nazaj svoje stare pravice, katerih jim na Dunaju ne dajo. Ako smo mi v tem boju ob njih strani, dobimo kot plačilo neodvisnost in dedno pravico vojvodske časti, združene s celjsko grofijo. Le pogumni sme pričakovati zmago, zato hočem iti z njimi.«

»Nazadnje prideš na morišče,« pripomni grofica, dvigne proseče roke ter reče:

»Poslušaj glas svoje žene, matere svojega otroka, opusti to početje in to zvezo! Ali jih še nisi spoznal, svojih prijateljev, ki so med seboj needini in ki so sposobni, da izdajo drug drugega, ako gre za to, da sami zmagajo ali pa se rešijo. Bojim se, dragi soprog, da boš ti prva žrtev.«

Grofu Tatenbahu je zablestela svetla solza v obeh. Očividno so ga ganile te besede, zato reče z mehkim glasom:

»Pomiri se, Ana, sedaj veš vse in ne čudim

je imel na zemlji; saj je vedel vnaprej, kakšen svarilen odgovor bo dobil.

Ko je nekaj časa gledal v jasne oči svoje zveste žene, je dvignil svojo sklonjeno glavo ter rekel:

»Ana, prav imaš, veliki načrti zorijo v moji duši. Ta resna ura, v kateri stojiš ti, plemenita, velikodušna, odpuščajoča žena pred ponižanim soprogom, mi daje priliko, da ti jih razkrijem. Vidi torej, da je tako, kakor praviš. Veliki sklepi dozorevajo v moji duši, velike načrte hočem izvesti. Grof Erazem Tatenbah bo povečal sijaj svoje hiše, dodal bo grofovski kroni še vojvodsko.«

»Ivan,« reče grofica ter postane smrtnobleda.

»Ti se čудиš, Ana,« reče grof smehljaje se, »seveda je to razumljivo. Tvoja nežna ženska duša, ki se giblje v ozkem krogu domačnosti, ne more razumeti nenavadno velikih in — rad priznavam — tudi nevarnih načrtov, ki me vlečejo k zvezi z mojimi prijatelji na Ogrskem. Če pa zmagam v tem boju in stopim kot neomejen vladar celjske grofije in morda še kakega večjega dela Štajerske, pred te, da ovenčam glavo sebi, tebi in sinu z vojvodsko krono, potem, draga Ana, mi boš rekla, da sem storil prav, da ...«

rilo je več govornikov o pravicah in dolžnostih, oziroma obveznostih trga. Tako o zgradarini, dalje o davku, katerega kmetiskim posestnikom v vasi ni treba plačevati, pač pa se plača takoj, ko iz vasi postane trg. Dalje se je razpravljalo o proglašitveni taksi, potem o kanalizaciji, katero trg mora imeti, kakor tudi o vodovodu. Vse to stane danes težke tisočake. In kdo bo te plačal?

Velika Nedelja. Posebnih novic ni, katere bi bile vredne, da bi jih omenil. Da se je tu in tam komu zahotelo kurje pečenke, in sicer na tuje stroške, da so nekateri dečki v Drakšinu po noči črešnje brali in še zraven gospodarja zmerjali, da jim je samo zelene in črvice pustil, se ne sploča, da bi človek bolj obširno pisal in nedolžen papir mučil. — V nekem kraju naše župnije se je pripetil dogodek, o katerem se pač sme le tiho na uho govoriti. Ako bi »Gospodar« kaj takega na svetlo spravil, bi šla dopisnik in urednik po novem tiskovnem zakonu tja, kjer je najmanj prostovoljcev. — Kakor vsako leto, smo imeli tudi letos na Trojičko nedeljo žegnanje. Čudno se nam zdi, da nas letos na naše glavno prošenje niso počastili običajni prodajalci in ringlšpil. Imeli pa smo za nadomestilo nekaj dosti lepšega. Mladi, komaj 17 let star organist, sin svetinskega organista, nam je oskrbel prav lepo petje. Pa tudi naše častitljive stare orglje so pod njegovimi večimi prsti pele tako veličastno, da je marsikateri pajek, ki je že več let mirno predel po raznih »žveglah«, prišel polukat, kdo je neki ta, ki ga po dolgem času podi iz skrivališča.

Ormož. V Loperčicah je umrl posestnik Sever Ivan, večletni cerkveni ključar pri družnici sv. Ivana na Humu. Za njim žaluje žena, ki ji je bil rajni zvest sodrug skozi življenje, in deset dobrovzgojenih otrok obžaluje prerano smrt svojega skrbnega in dobrega očeta. Naj mu bo sv. Ivan dober priprošnjik pri božjem prestolu in Bog naj mu poplača posebno v zadnjih mesecih vdano in krščansko prenašano hudo trpljenje. — Izmed 11 mož, zaslužnih za gasilstvo, je bil na zadnjem letnem občnem zboru Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani imenovan za častnega člana tugi g. Hanželič Franc, župan na Hardeku in načelnik okrajnega cestnega odbora. Čestitamo! — V novi cerkveno-konkurenčni odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: Kuharič Ludovik kot načelnik, Skolber Martin, Kirič Ivan, Ivanuša Ivan in Zorjan Matevž kot odborniki. — Podjetni mlinar Jeremij Franc si je dal napeljati v svoj mlin na Dobrovi električni vod, tako da bo lahko obratoval. — Če zamudiš prileški vlak ali se

hočeš bolj nobel peljati, se lahko vsedeš pri hotelu Rajh na avtobus, ki vozi ob 10. uri proti Ljutomeru ob 4. uri popoldne pa proti Varaždinu. — V nedeljo, dne 6. julija bo priredilo društvo lepo igro v domu.

Sv. Barbara v Halozah. Dne 24. maja tega leta je umrl vrli krščanski mož, naročnik našega lista g. Mihael Petrovič iz ugledne Hrastinske rodbine. Bil je dober kmet, priden sosed in vzgleden mož in oče svojim otrokom in vnukom. Umrl je bil rojen leta 1862, preminul pa je po kratki bolezn. Gostoljubna hiša Hrastinska bridko občuti izgubo svojega gospodarja. Toliko udeležencev pri pogrebu ni imel že dolgo kak faran. Tudi »Slovenski Gospodar« izraža žalujoči rodbini svoje sožalje; rajnemu pa bodi večni mir in pokoj!

Sv. Barbara v Halozah. V strahu gledamo vsak dan nič dobrega obetajoče oblake, kateri nam dan za dnem groze uničiti naše haloške vinograde, ki so edini vir dohodkov za naš obstanek. Tako so se pripodili na Telovo usodni oblaki s točo, ki je kraje ob hrvaški meji naše župnije deloma pobelila. Hvala Bogu, ni nič občutne škode, ker so zrna bila predrobna. Praznujte praznike in nedelje, ne delajte v goricah, ker šiba božja je trda in parkrat nam je pokazala, da ni vedno za tramom, ampak zamahnjena proti nam.

Grize pri Celju. Nenadna smrt dijaka tretješolca Antona Pinter iz Zabukovca. Z dobrim uspehom je dovršil tretji gimnazijski razred v semenišču č. o. minoritov v Ptuj; vesel je prihitel 20. junija tega leta domov v naročje drage mamice, vse polno načrtov je imel za počitnice, pa prinesel je s seboj kal smrti, ki mu je v treh dneh končala življenje. Pri

Krasne kodre

neomejeno trpežne pri vlačnem zraku in potu dosežejo dame in gospodje brez škar z Hela-Haarkrausel-essenz. Tudi krasna Bubi-glavica se s Hela olepša tako, da ne rabi nobene ondulacije. Velike časa in denarja se s tem prihrani, pospešuje rast las. Vaša slika v ogledalu Vas bo očarala. Takoj pri uporabi polno onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo pohvalnih pisem. Posebno gledališke igralke so izrazile polno hvale. Cena Din 12.—, tri steklenice Din 25.—, šest steklenic Din 40.—. Dr. Nic. Kemény, Košice H, Postfach 12/H 14, Českoslovaški. 761

se, da te je ta novica pretresla. Pozneje boš bolj trezno o tem sodila, moja zvesta duša, in takrat bova o teh načrtih dalje govorila.»

Še enkrat objame grof Tatenbah svojo soprogo, jo poljubi na čelo ter jo spremi do stranske sobe, odkoder je prišla v svoje sobane.

Po odhodu soproge grof Tatenbah ni bil več to, kar je bil ravnokar: ponižni, skesani grešnik, ki je klečal pred svojo soprogo. Zopet je zavladal nad njim ponos in izraz nezadovoljstva mu je zasenčil obraz.

Zdajci stopi k vratom male sobe.

»Moj sluga Boltažar naj pride takoj,« zagrmí nad strežajem v predsobl.

V drugem trenutku je že stal Boltažar Ribl, zaupni sluga grofa Tatenbaha, pred svojim gospodom.

»Ali si izročil obe pismi, ki sem jih pred svojim odhodom v Konjice dal v tvoje roke, moji soprogi in grofici Zrinjski,« vpraša grof ter z jeznim pogledom ošvigne svojega slugo, ki mu je obraz prebledel.

»Da, gospod grof,« odvrne sluga z negotovim glasom.

»Ali si jih sam izročil,« vpraša grof dalje.

»Tega mi niste naročili,« odvrne sluga s predrznim poudarkom.

»To se je samo od sebe razumelo,« reče grof, »in ni bilo treba tega posebej naročiti, osobito tebi, ki si tako brihten. Po kom sta bili pismi izročeni?«

Boltažar je molčal nekaj časa kakor bi premišljeval, ali naj pove vse. Čez nekaj trenutkov reče:

»Pismo za grofco Zrinjsko je izročil Laslo Fekete, dobil sem ga v gostilni »Pri slonu«, kjer je pravil, da odpotuje vsled vašega naročila drugi dan v Varaždin. Nisem hotel čakati, da bi prišla grofica Zrinjska v Rače. Drugo pismo za gospo soprogo sem izročil služkinji gospe grofice, ki ga je gotovo izročila.«

»Lopov,« zakriči grof, »ali ne veš, da si zamenjal obe pismi, in je dobila moja soproga pismo, naslovljeno na grofco Zrinjsko!«

»Bog nas varuj,« zastoče sluga, »to je nesrečna pomota.«

»Za katero bi moral dati svojo glavo, če bi bil moj podložnik,« reče grof ves razkačen, »ker to nisi, ne morem drugega storiti, kakor da lahkomišljenega in nezvestega slugo za vedno naženem iz svoje hiše.«

neki igri v zavodu se je par dni poprej malo ranil na nogi; v zavodu so mu rano brž razkužili in obvezali in noga je bila kmalu dobra — na videz — in šel je domov. V nedeljo nato so se že začeli kazati znaki zastrupljenja. Domači niso slutili kake nevarnosti; v ponedeljek so ga poslali v bolnico, a bilo je že prepozno, med potjo je izdihnil. Hud udarec je bil to za blago mamico, za brate in sestre; vsi so pričakovali, da bo enkrat njihov ljubljani Tonček dosegel avoiji ideal, svoji cilj in postal redovnik-duhovnik; pa Bog ga je prej poklical k sebi; nebeški Vrtnar je lepo cvetočo lilijo presadil v nebeške vrtove. Pogreb rajnega je pričal, kako je bil pri vseh priljubljen. Udeležilo se je pogreba ogromno število domačinov, sorodnikov, bivših tovarišev in znancev. Iz Ptuja je prišel č. p. Mirko in je spregovoril ob odprtem grobu v srce segajoče poslovilne besede. Vsi navzoči so bili do solz ganjeni. Navzoča sta bila tudi oba domača g. duhovnika in nekdanji katehet rajnega. Težko smo se poslovili od svežega groba. Na zemlji ta idealni dijak, vzoren gojonec, zlata duša in plemenit značaj ni dosegel sreče, da bi slovesno zapel: Gloria in excelsis Deo — naj v nebesih vekomaj prepeva: Slava Bogu na višavah! Dragi Tonček! Ostal nam boš v nelzbrisnem spominu; počivaj v miru; nad zvezdami se zopet vidimo! — Tvoj bivši katehet.

Teharje. Tombola in velika gasilska veselica na Teharjah, za katero se vrše obsežne priprave, bo v nedeljo, dne 6. julija v kranem, hladnem parku za občinsko (bivšo Osvatličovo) vilo. Ob 11. uri popoldne je v parku koncer tamburaškega društva. Ob dveh popoldne pričetek tombole. Debitkov je nad 250 in med temi: šivalni stroj, moško kolo, kuhinjska kredenca, pol klatre drv, boks usnje, vreča moke, voz drv in drugi. Po končani tomboli ljudska veselica, pri kateri igra polnoštevilna železničarska godba.

Penikva ob južni železnici. Nikjer se pesem »Preljubo veselje« tako lepo ne sliši, kakor pri nas. Ni čudno! Saj jo je spesnil tukajšnji slavni rojak Slomšek. In zapeli so jo tudi naši vrli igralci in jo še bodo, ko bodo spet nastopili na odru s tako samozavestjo kakor tokrat obakrat. Nič se ne zmenijo, četudi nimajo pred seboj stotine gledalcev, njim je le namen izobrazba in pošteno razvedrilo. Pri Štancerju v Slatini po so obhajali ganljive domačo slavnost posvetitve presv. Sreću Jezusovemu. Naj bi se našlo v župniji še veliko posnemalcev! — Pripravljamo se za sveto birno na vseh koncih in krajih. — Z življenjem smo zadovoljni, zato se nam ne mu-

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Horoška c. 5

di na drugi svet, pač pa jo primaha tu pa tam kateri na ta svet. — Na Slomu je hud vihar podrl starodavno lipo. Je pač doslužila, a na njenem prostoru bo zrastle druga. — Dokaj šolskih izletnikov nas je letos posetilo, pa bi še bilo za drugi zrak, postražbe in zanimivosti dovolj. Pridite!

Kostrivnica nižje Boča. Letos je Boč dobil razgledni stolp (18 m visok). Na predvečer je bil stolp razsvetljen, v nedeljo, dne 22. junija je nešteto občinstva prihitelo na Boč. Ob 10. uri je bila služba božja v cerkvi sv. Miklavža. Sveto mašo je daroval g. Cilenšek, pridigal pa je g. prof. Rezman, kako je ustanovitelj sv. Cerkve Kristus rad zahajal na gore. Med sveto mašo je igrala godba »Drava«. — Od cerkve sv. Miklavža do vrha Boča se je vili sprevod ljudstva. naktar se je vršila ob 12. uri blagoslovitev in otvoritev stolpa. Govorniki g. Cilenšek, g. Rezman in g. Verk so v krasnih besedah povelicevali lepoto naše zemlje, ljudstvo pa je vzklinalo življo kraju in slovenskemu narodu. Raz stolpa so si potem ljudje tekom dneva ogledovali krasoto spodnje Stajerske. S stolpom je Boč veliko pridobil ter je postal krasna razgledna točka, ki kliče: »Kvišku srca k Bogu!»

PRIJATELJ, molitvenik za moše je izšel. Zelo prav je, da imajo tudi moše svoj molitvenik. Posebne prošnje in posebne molitve, kakor tudi posebna premišljevanja so za moše potrebna. Želimo, da bi se molitvenik vsem mošam prav prikupil. Cena mu je: rdeča obreza Din 16.—, zlata obreza Din 20.— in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 8.

Kako si pomagajo maročanski pašci do premoženja?

Sultan severno afriške pokrajine Maroko, ki se mudi baš sedaj že dalje časa na Francoskem, nima nikakega vpliva na južnem delu svoje dežele. Bolj bolehen mož je in kaže bore malo zanimanja za svoje rodovitne pokrajine, kamor pride zelo redko. Veliko večjo moč, da, največjo v Maroku, s katero mora tudi računati francoska vlada, ima paša v Marakešu: Si-Hadž-Thamie Glawie, nekronani maročanski kralj. On je odstavil sultana Mulai

Habida, katerega je poprej ščitil, in porinil v ospredje Francozom prijaznega očeta sedanjega sultana Mulai Jusufa. Francoska uprava se trudi, da je s tem možem v dobrih odnošajih. Francozi nočejo nalašč videti in ne slišati, kaka nasilja uganja paša, ki govori boljše francoski nego arabski in nastopa vsako leto štiri mesece v evropski obleki v Vichy ali v Parizu.

Paša Si-Hadž-Thamie Glawie je doma vladar strahu in trepetu. Bogataši se ga bojijo, vsakdo ga sovraži in oprijeto se ga je ime »pes«, vendar nikdo mu ne upa oporekati ali se zoperstaviti njegovim poveljem. Celotno njegovo vladanje je pozidano na ropu ter zahrbtnosti. Njegovo ogromno premoženje obstoja iz palač, vrtov, posestev, rudnikov ter bančnih podjetij in vse je nakradel ter naropal. Palača, v kateri prebiva, je obdana od vrta, ki je obsežen kakor celo predmestje. Poslopje je opremljeno kar najbolj razkošno. V sprejemni dvorani je koncentriral pred kratkem orhester iz Pariza, ki se je pripeljal iz Francije v Maroko na stroške paše, pred več nego 1000 poslušalci. Glavni podporni steber paše je njegov nečak, kajd v Teluwetu, ki živi tudi zelo potratno. Celih šest mesecev je imel zgoraj opisani paša svojega lastnega brata kot ujetnika, ker mu ni hotel »prodati« oljčnega vrta. Še le potem, ko je bila kupna pogodba podpisana, a nikdar izplačana — je podaril pomilovanja vrednemu svobodo.

Necega dne je bil poklican k paši neki Mustafa, o katerem so govorili, da ima pet milijonov zlatnikov. Vladar ga je pozval, naj deli z njim zlato premoženje. Nič drugega ni hotel paša od njega. Povabljeni je bil tako nepreudaren, da je odklonil ponudbo in prisegel pred nebom ter zemljo, da nikakor nima toliko premoženja.

Mustafa se ni vrnil na dom celi dve leti; ostal je celi čas kot gost ljubnem paši pri kruhu ter vodi v temni čumnati. Mustafovi sorodniki so se obrnili na francosko vlado za od pomoč in ta je zahtevala od paše to-

zadevna pojasnila. Si-Hadž-Thamie Glawie je odgovoril prostodušno: »Mustafa je radevolje pri meni, ker se mu tukaj dopade. Jaz ga bom gospodom pokazal, ako počakate nekoliko.«

Kmalu se je pokazal Mustafa, lepo umit, počesan in obrt. Brez obotavljanja je izjavil sorodnikom, da mu niti na misel ne pride, da bi zapustil palačo paše. Dobro je znal, ako bi šel s francoskimi uradniki, bi bil že gotovo drugi dan smrtna žrtev od paše najetih morilcev.

Dve leti je čakal paša, da je Mustafa omehčal. Dosegel je svoj cilj. Sedaj živi Mustafa zopet na svojem domu, občuje s pašo prijazno, a preostalo premoženje je pustil prepisati iz previdnosti na ime mogočnega Angleža.

Na tak način bogati paša v Marakešu, njegovemu vzgledu sledi predvsem nečak v Teluwetu, nato mogočnjaki druge vrste, kalifi in kadiji. Radi izsiljevanj, katere uganja mogočni paša na njih, se skušajo odškodovati z roparskimi pohodi nad bogate trgovce in premožnejše kmete. Nikdo se pa temu roparskemu početju ne upira. Marokanec se pač tolaži s tem, da je vse to določeno v naprej in na usodi človeka je izključena vsaka sprememba.

ZA NAŠO DECO

OZDRAVLJENI BOLNIK.

Bogati ljudje imajo kjub svojemu bogastvu včasih tudi vse mogoče težave in bolezni, o katerih, hvala Bogu, revež nič ne ve. Kajti mnogo je takih bolezni, ki ne prihajajo od zraka, ampak izvirajo iz polnih kozarcev in skled, iz mehkih naslonjačev in postelj. To je izkusil tudi bogataš, o katerem hočem tu pripovedovati. Celo dopoldne je sedel v naslonjaču in je pušil tobak, če ni bil prelen, ali pa je gledal skozi okno. Opoldne pa je le jedel kakor mlatič in sosede so čisto ugibali: »Ali je zunaj veter, ali pa naš sosed tako piha?« Vse popoldne je jedel in pil, zdaj kaj mrzlega, zdaj kaj toplega, brez gladu in brez

Šte naročeni na list NEDELJA

Izhaja vsak teden!

Prinosa vsakokratni nedeljski evanđelji in razlago ter druge poučene verske članke, razcelega pa resničen dogodilaj iz misijonov »Mladostni navihane« — postane redovnik — in mlčne zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

»To hočete storiti,« vpraša Ribi z izzivalnim glasom in s predrznostjo v pogledu.

»Ti še dvomiš nad tem,« reče grof jezen, »ali naj te spomnim na posledice, ki so nastale vsled tvoje nepopisne lahkomišelnosti pri vročitvi obeh pisem. Pojdi, s tem trenutkom si odpuščen iz službe. Moj tajnik ti izplača plačo, ki ti še pripada. Zdaj pa se poberi malopridnež izpred mojih oči, sicer bi se še mogel spozabiti nad teboj.«

»Ne delajte tega, gospod grof,« odvrne Boltazar popolnoma mirno, »morda se boste kesali, da ste odslovili slugo, ki je bil stražar in obenem priča, ko ste uživali sladke ure. Sedaj pa me hočete na ta način plačati.«

»Glej ga, predrzneža,« vzkripi grof ves besen, »ki še hoče groziti. Grom in strela, ali morda misliš na to, da bi izdal moje razmerje do grofice Zrinjske? Prideš prepozno, lopov, Ana Terezija ve ravno vsled zamenjave pisem vse, kar bi sicer ne smela vedeti, pa je odpustila in pozabila vse.«

»No, to pa se je zgodilo naglo,« reče Boltazar s porogljivim nasmehom ter pripomni:

»Sluga Boltazar ve še za druge tajnosti svojega gospoda, ki jih vzame seboj. Ako ostane pri moji odslovitvi, bi mogel skušnjavec, ki je nekdaš

hotel spremeniti kamen v kruh, tudi papirje spremeniti v pristne cekine.«

Grof Tatenbah ni več slišal teh besed odpuščenega sluga, ki se je hitro odstranil. Grof je poklical strežaja, da ga sleče, nato pa je šel v stransko sobo h kratkemu počitku.

XVI.

Pri vedeževalki.

V desni roki pa ima
Ogledalo iz zlatá,
Pred oči mu ga drži,
Kaže v njem protokle dná,
Mu v svetlosti jasni spet
Kaže čas prihodnjih let.
Jenko.

Ljudje, ki so rojeni za vladanje in se tega zavedajo, se smatrajo, čim bolj se odmikajo od načel poštenosti, tem bolj za poklicane, da po-teptajo pod svojimi nogami vse, kar se jim postavi nasproti. Ljudje so jim igrača, ki jo vržejo v stran, če hočejo kaj doseči. Svoboda, moč, čast in slava, to so zadnji cilji, po katerih stremijo. Ako v njihovih srcih ni docela zamrli čut za pravico in krepost, se pri njih pojavljajo trenutki, ko si morajo sami reči: